

Sygn. akt IV U 865/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Czernecka-Kozak

Protokolant: Małgorzata Olesiak

po rozpoznaniu w dniu 09 grudnia 2015 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

odwołania A. W. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

z dnia 13 lipca 2015 roku znak: (...)

w sprawie A. W. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

o emeryturę

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się A. W. (1) emeryturę od dnia 1 lipca 2015 roku;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. na rzecz odwołującego się A. W. (1) kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt IV U 865/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 9 grudnia 2015 roku

Decyzją z dnia 13 lipca 2015 roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. odmówił A. W. (1) przyznania emerytury, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach. ZUS przyjął za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 roku staż pracy wynoszący łącznie 25 lat, w tym żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy powołał się na przepisy ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 747) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43 ze zm.).

Od powyższej decyzji odwołał się A. W. (1) wnosząc o jej zmianę i przyznanie emerytury. Wskazał, że posiada wymagany okres pracy w warunkach szczególnych na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych w Spółdzielni (...) w L..

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. wniósł o jego oddalenie. Ustosunkowując się do argumentacji zawartej w odwołaniu wskazał, że decyzja jest zasadna i zgodna z przepisami ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ odwołujący się nie wykazał na dzień 1 stycznia 1999 roku 15 lat pracy w szczególnych warunkach. ZUS wskazał, że A. W. (1) nie przedłożył świadectwa pracy w warunkach szczególnych, natomiast zeznania świadków w postępowaniu przed organem rentowym nie stanowią dowodu na potwierdzenie okresów pracy w szczególnych warunkach.

Bezspornym w niniejszej sprawie było, że odwołujący się A. W. (1) (ur. (...)), na dzień 1 stycznia 1999 roku wykazał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych uzupełnionych okresami pracy w gospodarstwie rolnym. Odwołujący się nie jest członkiem OFE. Wniosek o emeryturę złożył w dniu 1 lipca 2015 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od 30 października 1976 roku do 16 maja 1977 roku A. W. (1) był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w Spółdzielni (...) Oddział w L. na stanowisku kierowcy. W w/w okresie jeździł samochodem ciężarowym marki S. o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Innych obowiązków nie miał.

dowód: świadectwo pracy z 16 maja 1977 roku k.12 akt ZUS, zeznania odwołującego nagranie od 00:39:07 min – k. 37/2.

A. W. (1) posiada prawo jazdy kategorii „C” od 6 lipca 1976 roku oraz prawo jazdy kategorii „D” (uprawniające do kierowania autobusami) od 23 lutego 1981 roku.

W okresie od 18 maja 1977 roku do 3 marca 1997 roku A. W. (1) był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w Spółdzielni (...) w L.. W trakcie zatrudnienia w wyżej wymienionym zakładzie od 18 maja 1977 roku do końca 1981 roku pracował jako kierowca samochodu ciężarowego L. (...) o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Woził surowce do produkcji do zakładu odzieżowego i poligraficznego, które funkcjonowały w Spółdzielni (np. tekturę, tkaniny) oraz gotowe wyroby (np. kartony, odzież). Innych obowiązków w tym okresie nie miał.

W okresie od 1982 roku do końca 1988 roku odwołujący pracował jako kierowca autobusu marki J. (...) o liczbie miejsc 32. Autobus ten był wykorzystywany do przewozu pracowników. Praca odwołującego w tym okresie była zorganizowana w następujący sposób: około godziny 4.00 rano wyjeżdżał autobusem spod swojego domu i jechał po pracowników do S., zawoził ich do pracy na godzinę 6.00. Pomiędzy godz. 6.00 a godz. 11.00 wykonywał drobne prace naprawcze oraz porządkowe przy autobusie, następnie o godz. 11.00 jechał z zakładu do S. i przywoził pracowników drugiej zmiany na godzinę 14.00. Po godzinie 14.00 odwoził pracowników pierwszej zmiany do K. i do S.. Do zakładu wracał około godziny 17.00, następnie miał przerwę i o godzinie 22.00 odwoził pracowników drugiej zmiany. Do domu wracał około godziny 24.00. Każdego dnia odwołujący jeździł autobusem co najmniej osiem godzin. Innych obowiązków nie miał.

W okresie od 1 stycznia 1989 roku do połowy 1990 roku A. W. (1) pracował jako kierowca samochodu marki Ż..

Od połowy 1990 do końca zatrudnienia w Spółdzielni (tj. do 3 marca 1997 roku) A. W. (1) pracował jako kierowca samochodu S. o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Woził surowce do produkcji oraz gotowe wyroby z zakładu odzieżowego i zakładu poligraficznego. Innych obowiązków nie miał.

W lutym 1994 roku Prezes Zarządu Spółdzielni wydał polecenie o przeniesieniu A. W. (1) do pracy na stanowisko nakładacza-odbieracza maszyn drukarskich w zakładzie poligraficznym na okres od 1 marca 1994 roku do 31 maja 1994 roku. Odwołujący odmówił przyjęcia powyższego polecenia i nie podjął pracy na proponowanym stanowisku.

Wraz z odwołującym pracowali A. W. (2) i W. K.. W. K. był zatrudniony w Spółdzielni (...) w L. w okresie od 5 lipca 1975 roku do 2000 roku, zaś A. W. (2) od 1980 roku do 2000 roku – obaj na stanowiskach kierowców.

Zakład nie wystawiał pracownikom świadectw pracy w warunkach szczególnych.

dowód: zeznania odwołującego nagranie od 00:39:07 min – k. 37/2, zeznania świadka W. K. nagranie od 00:06:37 min k. 36/2, świadka A. W. (2) nagranie od 00:22:43 min k.37, kserokopia prawa jazdy k. 21,22, akta osobowe odwołującego: świadectwo pracy z dnia 3 marca 1997 roku, zaświadczenia z 19 listopada 1980 roku i 20 lutego 1981 roku, polecenie służbowe, angaże.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy, której wiarygodności i mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała w toku postępowania. Sąd oparł również swoje ustalenia na zeznaniach odwołującego się A. W. (1), uznając je za wiarygodne, spójne, logiczne oraz zgodne w zasadniczych kwestiach z pozostałym materiałem zgromadzonym w sprawie w postaci zeznań świadków A. W. (2) i W. K., którym Sąd dał wiarę. Zeznania odwołującego oraz świadków nie były kwestionowane przez organ rentowy. Zeznania te Sąd uznał za wiarygodne. W zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy były one zbieżne, logiczne i przekonujące. Zeznania przesłuchanych w sprawie świadków oraz zgodne z nimi zeznania odwołującego potwierdziły w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości charakter zatrudnienia i rodzaj pracy wykonywanej przez odwołującego w spornym okresie.

Pozostałe okoliczności sprawy uznał Sąd za bezsporne, bowiem nie były one kwestionowane przez strony. Również dokumenty przedstawione na stwierdzenie powyższych okoliczności zostały ocenione jako w pełni wiarygodne i prawdziwe.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie czy odwołujący się spełnia przesłanki do przyznania emerytury.

W związku z tym, że A. W. (1) nie osiągnął powszechnego wieku emerytalnego, jest osobą urodzoną po 31 grudnia 1948 roku należało rozważyć czy spełnia przesłanki do przyznania wcześniejszej emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015r., poz. 748). Stosownie do tego przepisu ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 20 lat w przypadku kobiet i 25 lat w przypadku mężczyzn.

Stosownie do ust. 2 cytowanego przepisu, emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z ust. 2 art. 32 cyt. ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Warunki przejścia na emeryturę przez wymienionych powyżej pracowników określa rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r. Nr 8 poz. 43 ze zm.). Wyszczególnienie prac uznawanych za wykonywane w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zawierają wykazy A i B stanowiące załącznik do wskazanego wyżej rozporządzenia. Do treści tych załączników były dostosowane resortowe wykazy stanowisk.

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełni łącznie następujące warunki: osiągnięcie wieku emerytalnego, wynoszący dla kobiet 55 lat, 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Za wymagany okres zatrudnienia uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. (§ 3 i 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku).

W świetle § 2 ust. 2 w/w rozporządzenia zakład pracy stwierdza zatrudnienie w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach. Natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okoliczności także w oparciu o inne dowody. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, stąd też w niniejszej sprawie Sąd – wobec braku świadectwa pracy w szczególnych warunkach - dopuścił dowód z zeznań świadków oraz przesłuchania odwołującego się na okoliczność wykonywania przez niego pracy w szczególnych warunkach.

Bezspornym w niniejszej sprawie było, że odwołujący się osiągnął z dniem (...) wiek 60 lat i w dniu 1 stycznia 1999 roku posiadał wymagany okres zatrudnienia wynoszący co najmniej 25 lat. Odwołujący nie przystąpił też do otwartego funduszu emerytalnego. Spór dotyczył zatem wymaganego okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności czy praca, którą A. W. (1) świadczył w trakcie zatrudnienia w Spółdzielni (...) w L. może być uznana za pracę, o której mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Za pracę w szczególnych warunkach uznać należy taką pracę, która spełnia kryteria określone w przepisach w/w rozporządzenia Rady Ministrów – a mianowicie była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowiskach wymienionych w wykazie A lub B stanowiących załącznik do rozporządzenia. Zgodnie z wykazem A, dział VIII, pkt 2 rozporządzenia prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz kierowców autobusów o liczbie miejsc powyżej 15 należą do prac w warunkach szczególnych..

Z ustalonego w niniejszej sprawie stanu faktycznego jednoznacznie wynika, że w okresie zatrudnienia w Spółdzielni (...) w L. A. W. (1) wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w okresach: od 18 maja 1977 roku do końca 1981 roku (samochód L.) i od połowy 1990 roku do końca zatrudnienia (samochód S.) oraz kierowcy autobusu o liczbie miejsc powyżej 15 w latach 1982-1988. Odwołujący się pracował również jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w Spółdzielni (...) w L. w okresie od 30 października 1976 roku do 16 maja 1977 roku.

Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe wykazało zatem, że odwołujący w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu powołanych wyżej przepisów. A. W. (1) pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz kierowcy autobusu o liczbie miejsc ponad 15 wymienionym w wykazie A, dziale VIII pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i na dzień 1 stycznia 1999 roku, tj. na dzień wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z

Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiada ponad 15 - letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wymagany przez powołany wyżej art. 184 tej ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania należy stwierdzić, że A. W. (1) spełnił wszystkie przesłanki wymagane do przyznania emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W tym stanie rzeczy, Sąd - na zasadzie 477¹⁴ § 2 k.p.c. i na podstawie powołanych wyżej przepisów - zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu się A. W. (1) emeryturę od dnia 1 lipca 2015 roku, tj. od miesiąca złożenia wniosku (pkt I wyroku). Sąd, na mocy art. 98 k.p.c. w zw. z § 12 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 poz. 461 ze zm.) zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. na rzecz odwołującego się A. W. (1) kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.